

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 25. 1. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2023/00144

Predmet podnetu: komentár pod príspevkom na platforme Facebook

Služba: Facebook

Subjekt: META PLATFORMS IRELAND LIMITED

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) po prerokovaní správy č. AO-RPMS/2023/00144 o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. berie na vedomie záver o možnom výskyte nelegálneho obsahu podľa ustanovení § 151 ods. 2. Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách v monitorovanom komentári, vzhľadom na aktuálnu nedostupnosť predmetného komentára však zároveň konštatuje, že v danej veci **nie je účelné začínať správne konanie v súvislosti s možným porušením zákona č. 264/2022 Z. z.**

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok preverenia podnetu.

T: 6. 2. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 25. 1. 2023

Podnet na preverenie č.: AO-RPMS/2023/00144 zo dňa 13. 1. 2023
Podávateľ: právnická osoba
Predmet podnetu: Komentár pod príspevkom na platforme Facebook
Dátum poskytnutia obsahu: 15. 9. 2022 o 14:19

Služba: Facebook
Subjekt: META PLATFORMS IRELAND LIMITED

Dátum: 18. 1. 2023

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia ároda, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.“

Popis nahlásenia obsahu platforme: „Dňa 19.09.2022 o 15:23 bola platforma informovaná o nelegálnom obsahu prostredníctvom mechanizmu spoločnosti Meta na nahlasovanie obsahu. Poskytovateľ obsahovej služby neoboznámil osobu, ktorá mu informáciu poskytla, akým spôsobom bude situáciu riešiť, predmetný potenciálne nelegálny obsah neodstránil a osobe, ktorá mu informáciu poskytla, neoznámil, že predmetný potenciálne nelegálny obsah neodstráni. Dňa 21.09.2022 o 20:14 poskytovateľ obsahovej služby oznámil osobe, ktorá mu informáciu poskytla, že komentár nebol odstránený, a to z dôvodu, že: „vaše hlásenie sme (...) nedokázali skontrolovať“.“

Podávateľ podnetu ďalej priložil screenshot komunikácie k nahláseniu obsahu platforme.

URL adresa namietaného obsahu:

https://www.facebook.com/vidakblog/posts/pfbid02LW7he3qqSADcZk53jaZoeRaUYwKFHEuY3RZRdW8PA5DsTmr5MrKZ2RxZDSuXHh5VI?comment_id=809988010155391

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelinéarne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2)

Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 110 ods. 3. písm. q): *Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,*

§ 151 ods. 2.: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 151 ods. 3.: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon

§ 424 ods. 1.: *Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon), ktoré vymedzujú „nelegálny obsah“ ako napĺňanie podstaty uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy alebo posudzovať

pravdivosť či opodstatnenosť existencie takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami. Zároveň však podľa ods. 3 písm. q) § 110 zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta obsah zverejneného príspevku (komentár) pod príspevkom na verejnom profile na platforme Facebook (<https://www.facebook.com/>, subjekt: **META PLATFORMS IRELAND LIMITED, 4 Grand Canal Square, Dublin 2, D02 X525, Írsko**)

Podávateľ uvádza, že predmetný komentár „*Celu osadu vypáliť a bude pokoj od nich*“, napĺňa znaky trestného činu definovaného trestným zákonom č. 300/2005 Z. z. § 424 ods. 1.: Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3**: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

Predmetný obsah Kancelária posudzovala ďalej na základe ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d)** *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia, alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

Pri posudzovaní predmetného obsahu komentáru z hľadiska možného výskytu nelegálneho obsahu (údajné podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti) v zmysle **§ 151 ods. 2 písm. d) Zákona o mediálnych službách** Kancelária vychádza ďalej z ustanovení **Zákona č. 300/2005 Z. z.:**

§ 424 ods. 1: *Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podávateľ namieta komentár uverejnený pod príspevkom na verejnej stránke Mário Vidák na platforme Facebook. Daný príspevok zdieľa článok zo stránky www.magazin1.sk s popisom: „*Ťažko ozbrojení policajti nabehli do rómskej osady. Slováci tam využívali mladé dievčatá*“ a fotografiou, na ktorej sú zachytení príslušníci polície odvádzajúci spútanú osobu do policajného automobilu.

Predmetný komentár od súkromného používateľa explicitne uvádza: „*Celu osadu vypáliť a bude pokoj od nich*“.

Na základe zdrojového príspevku na profile Mário Vidák, ktorý popisuje zásah polície v rómskej osade, je možné predpokladať, že používateľ v predmetnom komentári reaguje na obyvateľov danej osady, ktorá je obývaná rómskou národnostno-etnickou skupinou. V danom prípade priamo vyzýva na „vypálenie“ ich „osady“, pričom dodáva, že po vykonaní takéhoto činu „bude pokoj od nich“.

Na základe výsledkov analýzy sa Kancelária domnieva, že **predmetný obsah - komentár s jednoznačným a explicitným významom ako reakcia v kontexte zdrojového príspevku môže napĺňať znaky trestného činu podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. (trestného zákona)** v znení: *„Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.“* Na základe vyššie uvedeného sa Kancelária nazdáva, že **predmetný komentár môže predstavovať nelegálny obsah v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2. písm. d).**

Kancelária na základe vyššie uvedených zistení s ohľadom na ustanovenie § 110 ods. 3. písm. q) Zákona č. 264/2022 Z. z.: *„Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,“* **upovedomila prevádzkovateľa služby o daných skutočnostiach existencie predmetného komentára.**

Kancelária zároveň upovedomila príslušné orgány PZ SR o okolnostiach existencie daného obsahu.

ZÁVER:

Na základe uvedeného je Kancelária toho názoru, že predmetný príspevok (komentár) publikovaný na platforme Facebook **môže napĺňať definičné znaky podľa ustanovení § 151 ods. 2. Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/00144)

Služba: Facebook

Dátum poskytnutia obsahu: 15. 9. 2022

URL adresa:

https://www.facebook.com/vidakblog/posts/pfbid02LW7he3qqSADcZk53jaZoeRaUYwKFHEuY3RZRdW8PA5DsTmr5MrKZ2RxZDSuXHh5VI?comment_id=809988010155391

Príspevok na verejnej stránke „Mário Vidák“ na platforme Facebook. Daný príspevok zdieľa článok zo stránky www.magazin1.sk s popisom: „*Ťažko ozbrojení policajti nabehli do rómskej osady. Slováci tam využívali mladé dievčatá*“ a fotografiou, na ktorej sú zachytení príslušníci polície odvádzajúci spútanú osobu do policajného automobilu.

Namietaný komentár od súkromného používateľa explicitne uvádza: „*Celu osadu vypáliť a bude pokoj od nich*“.